

Pravniški poklici - Bolgarija

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozorjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [bg](#) [es](#) [cs](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [hr](#) [it](#) [lv](#) [lt](#) [hu](#) [mt](#) [ni](#) [pt](#)
[ro](#) [sk](#) [fi](#) [sv](#)

Na tej spletni strani so na voljo informacije o pravniških poklicih v Bolgariji.

Pravniški poklici: uvod

Pravniški poklici: uvod

Glavni pravniški poklici v Bolgariji so: **državni tožilec, preiskovalec, sodnik, odvetnik, notar, zasebni izvršitelj, sodni izvršitelj in sodnik registrar**. Te pravniške poklice urejajo določbe Ustave Republike Bolgarije in Zakona o sodiščih.

Državni tožilci

Organizacija

Državno tožilstvo v Republiki Bolgariji sestavljajo Generalno državno tožilstvo, Vrhovno kasacijsko tožilstvo, Vrhovno upravno tožilstvo, Nacionalna preiskovalna služba, tožilstva za pritožbe, Specializirano tožilstvo za pritožbe, Vojaško tožilstvo za pritožbe, okrožna tožilstva, Specializirano tožilstvo, okrožna vojaška tožilstva in okrajna tožilstva. V okviru strukture okrožnih tožilstev so okrožni preiskovalni oddelki, v okviru strukture Specializiranega tožilstva pa Preiskovalni oddelek. Okrožna tožilstva imajo upravne oddelke, katerih tožilci sodelujejo v postopkih v upravnih zadevah.

Državno tožilstvo je poenoteno in centralizirano. Vsi tožilci in preiskovalci so podrejeni generalnemu državnemu tožilcu. Vsak tožilec poroča pristojnemu nadrejenemu tožilcu, vsi tožilci in preiskovalci pa so podrejeni upravnemu vodji pristojnega tožilskega urada. Vojaški tožilci in preiskovalci so pri izvajanju svojih dolžnosti neodvisni od vojaških organov.

Generalnega **državnega tožilca** imenuje (in razreši) predsednik Republike Bolgarije na predlog [Vrhovnega sodnega sveta \(Vissh Sadeben Savet\)](#) (VSS) za obdobje sedmih let. Mandat ni obnovljiv.

Tožilci so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve Vrhovnega sodnega sveta.

Tožilska delovna mesta in zahtevane pravne izkušnje zanje so:

- tožilec pri Vrhovnem kasacijskem tožilstvu in tožilec pri Vrhovnem upravnem tožilstvu: najmanj 12 let pravnih izkušenj;

- tožilec pri Tožilstvu za pritožbe in tožilec pri Vojaškem tožilstvu za pritožbe: vsaj deset let pravnih izkušenj; tožilec pri Specializiranem tožilstvu za pritožbe pa: vsaj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot tožilec ali preiskovalec;
- tožilec pri okrožnem tožilstvu in tožilec pri okrožnem vojaškem tožilstvu: vsaj osem let pravnih izkušenj; tožilec pri Specializiranem tožilstvu pa: vsaj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot tožilec ali preiskovalec;
- tožilec pri okrajnem tožilstvu: vsaj tri leta pravnih izkušenj;
- nižji tožilec: pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev tožilskega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v obdobju petih let, o podelitvi mandata pa odloči Vrhovni sodni svet.

Vloga in naloge

Generalni državni tožilec vodi državno tožilstvo ter izdaja navodila in usmeritve v zvezi z dejavnostmi državnega tožilstva; skupaj z vodstvenim osebjem ministrstva in državnimi institucijami ustanavlja specializirane medoddelčne enote za pomoč pri preiskavah pod procesnim vodstvom tožilca, ki ga imenuje generalni državni tožilec. Generalni državni tožilec lahko predloži zadeve v reševanje Ustavnemu sodišču.

Tožilec vodi preiskavo kot nadzorni tožilec. V predpisanih rokih in v skladu s predpisanimi pogoji lahko vlaga ugovore in zahteva razveljavitev ali spremembo protipravnih ukrepov. Odloži lahko izvršitev ukrepa, dokler pristojni organ ne odloči o ugovoru. Zoper vse akte in dejanja tožilstva se je mogoče pritožiti pri neposredno nadrejenem tožilstvu, razen če so ti akti in dejanja predmet sodne presoje. Nadrejeni tožilec ali tožilec z nadrejenega tožilstva lahko opravlja naloge, ki so v pristojnosti podrejenih tožilcev, in lahko pisno zadrži ali prekliče njihove odločitve, kadar tako določa zakonodaja.

Tožilci so pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisni in delujejo v skladu z zakonodajo. Politično so nevtralni, zato svoje odločitve utemeljujejo na zakonodaji in dokazih, zbranih v dani zadevi, vodita pa jih njihova vest in notranje prepričanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [Državnega tožilstva Republike Bolgarije](#) (*Prokuratura na Republika Balgariya*).

Združenje državnih tožilcev v Bolgariji je prostovoljno, nepolitično združenje državnih uradnikov, ki delajo ali so delali v sistemu državnega tožilstva v državi. Namen združenja je povezati uradnike državnega tožilstva po vsej državi, zagotoviti forum za zagotavljanje potrebnih informacij in izmenjavo mnenj o vprašanih v zvezi s tožilskim delom ter povečati nabor mednarodnih kontaktov državnega tožilstva in njegovih tožilcev. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja: <http://ecocrime.bg/home/>.

Preiskovalci

Na podlagi Zakona o sodiščih imajo preiskovalci v Republiki Bolgariji položaj državnih uradnikov (kot ga imajo sodniki in tožilci).

Preiskovalni organi so Nacionalna preiskovalna služba (NSIS), okrožni preiskovalni oddelki pri okrožnih tožilstvih in preiskovalni oddelek Specializiranega tožilstva. Preiskovalni oddelek pri Mestnem tožilstvu v Sofiji ima položaj okrožnega preiskovalnega oddelka.

Nacionalno preiskovalno službo vodi generalni državni tožilec bodisi neposredno bodisi prek direktorja, ki je njegov namestnik za namen opravljanja preiskav. Direktor Nacionalne preiskovalne službe (NSIS) je odgovoren za upravno in organizacijsko vodenje preiskovalcev in osebja NSIS ter zagotavljanje metodoloških usmeritev preiskovalcem iz okrožnih preiskovalnih služb pri okrožnih tožilstvih.

Okrožni preiskovalni oddelki pri okrožnih tožilstvih in preiskovalni oddelek pri Specializiranem tožilstvu sestavljajo preiskovalci.

Preiskovalci v okrožnih preiskovalnih oddelkih pri okrožnih tožilstvih in preiskovalnem oddelku Specializiranega tožilstva opravljajo preiskave v zadevah, ki jim jih dodeli upravni vodja zadevnega tožilstva.

Preiskovalne organe pri opravljanju njihovih nalog v zvezi s kazenskim postopkom vodi in nadzoruje državni tožilec.

Odredbe, ki jih v postopku preiskave izdajajo preiskovalci, zavezujejo vse državne organe, pravne subjekte in državljane.

Sodniki

Sodniki v Bolgariji so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve Vrhovnega sodnega sveta.

Organizacija

Sodniška delovna mesta in zahtevane pravne izkušnje zanje so:

- sodnik Vrhovnega kasacijskega sodišča in sodnik Vrhovnega upravnega sodišča: najmanj 12 let pravnih izkušenj;
- sodnik pritožbenega sodišča in sodnik pritožbenega vojaškega sodišča: najmanj deset let pravnih izkušenj; sodnik Specializiranega pritožbenega kazenskega sodišča: najmanj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot sodnik v kazenskih zadevah;
- sodnik okrožnega sodišča, sodnik upravnega sodišča in sodnik vojaškega sodišča: najmanj osem let pravnih izkušenj; sodnik Specializiranega kazenskega sodišča: najmanj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot sodnik v kazenskih zadevah;
- sodnik okrajnega sodišča: vsaj tri leta pravnih izkušenj;
- nižji sodnik: pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev sodniškega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v obdobju petih let, o podelitvi mandata pa odloči Vrhovni sodni svet.

Sindikata sodnikov v Bolgariji (SSB) je v Sofiji 28. marca 1997 ustanovilo 30 ustanovnih članov, vključno s sodniki Vrhovnega kasacijskega sodišča ter okrožnih in okrajnih sodišč po vsej državi.

Sindikata sodnikov v Bolgariji je nasledil Sindikat bolgarskih sodnikov, ki je bil ustanovljen leta 1919 in je deloval do leta 1945. Sindikata sodnikov v Bolgariji je neformalna poklicna organizacija, ki povezuje skupnost sodnikov ter katere namen je varovati poklicne interese sodnikov, razpravljati o težavah poklica in iskati rešitve zanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [☞ Sindikata sodnikov v Bolgariji \(Sayuz na Sadiite v Balgariya\)](#).

Bolgarsko sodniško združenje je bilo ustanovljeno zaradi zagotavljanja, da so državljani deležni poštenega in preglednega sodnega varstva.

Združenje si v okviru sodnega sistema prizadeva delovati v skladu z Ustavo in zakoni, obenem pa slediti pravilom poklicne etike. Več informacij je na voljo na spletnem mestu Bolgarskega sodniškega združenja – [☞ http://www.judgesbg.org/bg/](http://www.judgesbg.org/bg/).

Vloga in naloge

Sindikata sodnikov v Bolgariji zbira gradivo (tudi o disciplinskih postopkih proti sodnikom), opravlja mediacijo v sporih med sodniki in drugimi javnimi uslužbenci, zagotavlja pomoč zakonodajnim organom v zakonodajnem postopku, vodi evidence in izdaja svoje glasilo.

Sodniški pomočniki in pomočniki tožilca

Sodniški pomočniki so zaposleni pri okrožnih in upravnih sodiščih, pritožbenih sodiščih, Vrhovnem kasacijskem sodišču in Vrhovnem upravnem sodišču.

Pomočniki tožilca so zaposleni pri okrožnih in pritožbenih tožilstvih, Vrhovnem kasacijskem tožilstvu in Vrhovnem upravnem tožilstvu.

Kot sodniški pomočniki ali pomočniki tožilca se zaposlijo osebe, ki izpolnjujejo pogoje za položaj sodnika, tožilca ali preiskovalca ter so bile izbrane na natečaju za sodne uradnike.

Sodniške pomočnike zaposli upravni vodja relevantnega sodišča. Pomočnike tožilca zaposli Generalni državni tožilec ali upravni vodja relevantnega tožilstva.

Organizacija pravniških poklicev: odvetniki

Odvetniki

V Bolgariji je poklic odvetnika dejavnost, ki jo urejajo določbe Ustave. Odvetniki so lahko le osebe, ki so izrekle ustrezno prisego in so vpisane v register odvetniške zbornice. Odvetniško zbornico ima vsak sodni okraj okrožnega sodišča. Te zbornice so podrejene Vrhovnemu odvetniškemu svetu, ki ima sedež v Sofiji. Položaj, pravice in obveznosti odvetnika ureja bolgarski Zakon o odvetništvu.

Vrhovni odvetniški svet je pravni subjekt, ki ga sestavljajo predstavniki odvetniških zbornic, in sicer v razmerju en delegat na 40 odvetnikov.

Vrhovni odvetniški svet se sestaja in organizira sestanke generalne skupščine bolgarskih odvetnikov, izvršuje njene odločitve in pripravlja poročila za generalno skupščino, določa začetne in letne prispevke odvetnikov k proračunu sveta, izdaja akte v skladu z

Zakonom o odvetništvu, odloča o pritožbah zoper nezakonite odločitve generalne skupščine odvetniških zbornic in zoper nezakonnosti pri volitvah v okviru odvetniških zbornic, odloča o pritožbah in ugovorih zoper odločitve odvetniških zbornic o podeljevanju pripravništev odvetnikom in odločitve o zavrnitvi vpisa odvetnikov v register ter zagotavlja sredstva in potrjuje izdatke v zvezi z delovanjem vrhovnega nadzornega odbora in vrhovnega disciplinskega razsodišča.

Vrhovni odvetniški svet vodi register odvetnikov, register mlajših odvetnikov in odvetniških pisarn ter register tujih odvetnikov, ki smejo pred bolgarskimi sodišči nastopati kot zagovorniki.

Pravna podatkovna zbirka

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [Vrhovnega odvetniškega sveta \(Visshiya Advokatski Savet\)](#).

Notarji

Organizacija

Notar je oseba, ki jo pristojni državni organ imenuje za opravljanje predpisanih notarskih dejavnosti. Notar je pri opravljanju svojih nalog neodvisen in vezan samo na predpise. Minister za pravosodje nadzoruje dejavnosti vseh notarjev, kar zadeva izvajanje zakonodaje in statut Notarske zbornice.

Položaj, pravice in obveznosti notarjev ureja bolgarski Zakon o notarjih in notarski službi.

Vloga in naloge

[Notarska zbornica \(Notarialnata Kamara\)](#) je organizacija notarjev v Republiki Bolgariji, ki je bila ustanovljena na podlagi Zakona o notarjih in notarski službi. Vsi notarji so upravičeni do članstva v Notarski zbornici, ki je pravna oseba s sedežem v Sofiji.

Upravni organi Notarske zbornice so generalna skupščina, notarski svet, nadzorni odbor in disciplinska komisija. Notarski zbornici predseduje predsednik notarskega sveta.

Notarska zbornica organizira dejavnosti notarjev in zagotavlja pomoč pri njih, varuje in spodbuja ugled poklica ter vzdržuje odnose z mednarodnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s podobnimi dejavnostmi.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [Notarske zbornice \(Notarialnata Kamara\)](#).

Drugi pravniški poklici

Zasebni izvršitelji

Zasebni izvršitelj je oseba, ki jo pristojni državni organ pooblasti za izvrševanje zahtevkov zasebnega prava in izterjavo javnih dajatev. Zasebni izvršitelj je pooblaščen za opravljanje dejavnosti na območju krajevne pristojnosti pristojnega okrožnega sodišča.

Poslanstvo Zbornice zasebnih izvršiteljev je spodbujati poklic in izboljšati postopek izvršbe v Bolgariji, pri tem pa podpirati člane Zbornice in varovati javni interes.

Pravna podatkovna zbirka

[Zbornica zasebnih izvršiteljev \(Kamara na Chastnie Sadebni Izpalnitelni\)](#) vodi register zasebnih izvršiteljev.

Register je javen in dostopen prek spletnega mesta Zbornice. Zakon o zasebnih izvršiteljih določa, da ima vsakdo pravico do vpogleda v register in pridobitve izpiskov iz njega.

Zasebni izvršitelji morajo Ministrstvu za pravosodje predložiti šestmesečna in letna poročila o dejavnostih, na podlagi katerih minister za pravosodje oblikuje, vzdržuje in razvija informacijski sistem o sodnem izvrševanju. Ministrstvo za pravosodje za uporabo informacijskega sistema zaračunava takso v skladu s tarifnim sistemom, ki ga potrди Svet ministrov. Uradni dostop do informacijskega sistema je brezplačen za državne organe in organe lokalne samouprave ter nosilce javnih pooblastil.

Sodni izvršitelji

Sodni izvršitelji opravljajo izvršbo zahtevkov zasebnega prava. Država lahko v posebnih primerih, določenih z zakonodajo, sodne izvršitelje pooblasti tudi za izterjavo javnih dajatev.

Število sodnih izvršiteljev določi minister za pravosodje.

Pri okrajnih sodiščih, kjer sodnih izvršiteljev ni, njihove naloge opravlja okrajni sodnik, ki ga imenuje predsednik pristojnega sodišča in o tem obvesti ministra za pravosodje.

Sodne izvršitelje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrajnega sodišča.

 Bolgarsko združenje sodnih izvršiteljev (*Asotsiatsiya na Darzhavnite Sadebni Izpalnitelni v Balgariya*) je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese sodnih izvršiteljev v Bolgariji, pri tem pa promovira poklic in prispeva k zviševanju njegovega ugleda v državi in družbi.

Pravna podatkovna zbirka

Vpogled v **Register sodnih izvršiteljev** (*Registar na Darzhavnite Sadebni Izpalnitelni*) je mogoč na spletnem mestu Združenja sodnih izvršiteljev.

Sodniki registrarji

Sodniki registrarji opravljajo svoje naloge na območju okrajnih sodišč.

Odredijo ali prepovejo vpise, zaznamke in izbrise v zemljiški knjigi ter odločajo o izdaji izpiskov in potrdil; opravljajo notarska in druga dejanja, kakor to določa zakonodaja. Sodniki registrarji lahko opravljajo svoje naloge le na območju okraja, za katerega so pristojni.

Število sodnikov registrarjev določi minister za pravosodje.

Pri okrajnih sodiščih, kjer bodisi ni sodnika registrarja bodisi ta ne more opravljati svojih nalog, obveznosti sodnika registrarja opravlja okrajni sodnik, o čemer se obvesti minister za pravosodje.

Minister za pravosodje lahko za opravljanje nalog sodnika registrarja pooblasti sodnega izvršitelja pri istem sodišču.

Sodnike registrarje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrajnega sodišča.

Bolgarsko združenje sodnikov registrarjev je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese sodnikov registrarjev v Bolgariji, pri tem pa spodbuja poklic in prispeva k zviševanju njegovega ugleda v državi in družbi. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja – <http://www.basv.free.bg/>.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 17/12/2018